

PLANBESKRIVELSE 490 Detaljregulering for Støen grustak

Utarbeidet av Asplan Viak, 25.04.2023

1. Sammendrag

Det er utarbeidet et forslag til reguleringsplan for Støen grustak for å kunne ta ut grus i gjenværende område av grustaket. Når grusen er tatt ut skal størstedelen av området revegeteres og istandsettes slik at det kan tas i bruk som friluftsområde.

Planforslaget er utarbeidet av Asplan Viak AS på vegne av grunneier, Hans Anton Støen. Det er utredet konsekvenser for tiltakets påvirkning på grunnvannsressursen, naturmiljø og friluftsliv.

Figur 1. Planområdet markert med skravur.

2. Bakgrunn

2.1 Hensikten med planen

Hensikten med reguleringsplanen er å legge til rette for at det kan tas ut ca. 350 000 m³ grus i Støen grustak. Planen legger samtidig til rette for å kunne tilbakeføre og istandsette tidligere og nytt område for grusuttak. Før tidligere uttaksområde eventuelt istandsettes, skal området undersøkes nærmere for om det er habitat for sandlevende insekter.

2.2 Forslagstiller, plankonsulent, eierforhold

Forslagsstiller er Asplan Viak AS, på vegne av grunneier Hans Anton Støen. Planforslaget omfatter 63 705,5 m² av hans eiendom, gnr 52 bnr 1. For å tilpasse plangrensen inn mot regulert atkomstveg i sør, inngår også del av eiendommen 51/1. Hjemmelshaver er Marthe Kristine Kihle, og arealet som inngår i planforslaget er 33,5 m².

2.3 Tidligere vedtak i saken

Sak 21/22 i Formannskapet Strategi og plan, møte den 15.06.2022:

1. Planarbeid for detaljreguleringsplan 490 - Støen grustak kan igangsettes i tråd med alternativ 2 i planinitiativet, jf. plan- og bygningsloven § 12-8.
2. Planens virkninger på natur og miljø skal konsekvensutredes og hensynet til drikkevannskilden er beslutningsrelevant.
3. Konsekvensutredningen må se på alternative planavgrensninger, med hensyn til drikkevannskilden, virkninger på naturmangfold og friluftsliv.

2.4 Utbyggingsavtaler

Det er ikke varslet oppstart av utbyggingsavtale.

2.5 Krav om konsekvensutredning

Se tidligere vedtak i saken, kapittel 2.3.

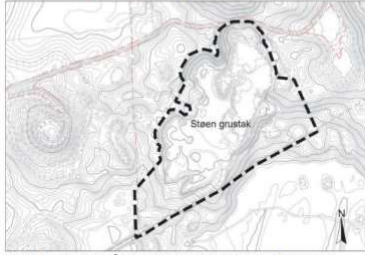
3. Planprosessen

3.1 Medvirkningsprosess, varslet om oppstart

Oppstart av planarbeidet ble varslet 24.06.2022 med frist for innspill 15.08.2022. Det ble sendt brev til naboer, e-post til myndigheter m.fl., samt annonsert på kommunens nettside og i Ringerikes Blad.

DETALJREGULERING FOR STØEN GRUSTAK, RINGERIKE KOMMUNE - OPPSTART AV PLANARBEID - PLANID 490

Forslagsstiller for planarbeidet er grunneier og fagkyndig
plankonsulent er Asplan Viak AS.

Hovedhensikten er å legge til rette for at det kan tas ut gjen-
værende masser i Støen grustak innenfor det arealet som er
satt av til steinbrudd og masseuttak i områdeplan for Ringerike
vannverk Kilemoen. I tillegg skal det vurderes uttak i et mindre
tilgrensende LNF-område, hvor områdeplanen åpner for at det
kan tas ut masser ned til kote 155. Planen skal også legge til
rette for avslutning og istandsetting av området.

Planinitiativet utløser krav til konsekvensutredning. Det vises
til sak 21/22 i formannskapet, strategi og plan, møte den
15.06.2022. Hensynet til drikkevannskilden er grunnen til at det
er krav til konsekvensutredning.

Sakens dokumenter er tilgjengelig på kommunens nettside
www.ringerike.kommune.no under kunngjøringer.

Hvis du har innspill til planarbeidet, kan du sende dette
skriftlig til Asplan Viak AS ved Ann Kristin Røset;
ann.rosset@asplanviak.no med kopi til Ringerike kommune
postmottak@ringerike.kommune.no eller med post til
PB 123 Sentrum, 3502 Hønefoss. Merk innspillet med
490 DETALJREGULERING FOR STØEN GRUSTAK.

Frist for innspill er 15. august 2022. Har du spørsmål, kan du
ta kontakt med Ann Kristin Røset, ann.rosset@asplanviak.no

Bakgrunnen for denne kunngjøringen er
krav i plan- og bygningsloven § 12-8 tredje
ledd om at forslagsstiller skal kunngjøre
oppstart av planarbeid i avis.

Reglene for planarbeidet er fastsatt i
plan- og bygningsloven § 12-3.

Figur 2. Annonse i Ringerikes Blad 30.06.2022

4. Planstatus og rammebetingelser

4.1 Overordna planer

4.1.1 Kommuneplanens arealdel

I kommuneplanens arealdel 2019-2030 er området vist som nåværende område for råstoffutvinning og nåværende LNF-område. Planforslaget er i hovedsak i tråd med kommuneplanens arealdel, med unntak at utvidelsen av grustaket i LNF-området i sør (se markering i Figur 3).

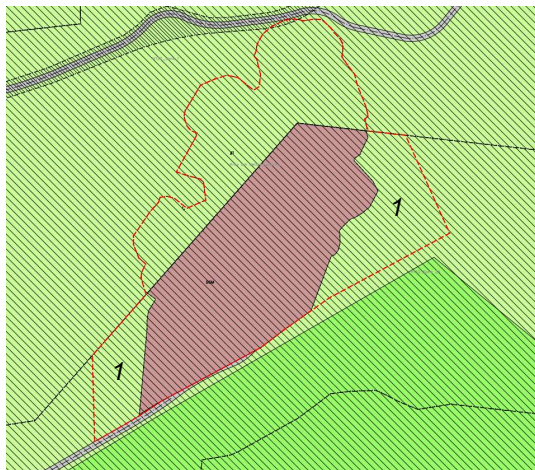
Det er gitt følgende bestemmelser om råstoffutvinning, masseuttak og mottak:

Ved etablering av nye og utvidelse av eksisterende masseuttak og -mottak skal det utarbeides reguleringsplan. Reguleringsplanen skal inneholde omfang, utførelse og tidsbegrensninger. Alle skjæringer og fyllinger skal vises i reguleringsplaner, både i plan og snitt. Det skal også foreligge dokumentasjon på masseberegning, geoteknisk vurdering, biologisk mangfold (naturkvaliteter), kulturminner, støy, støv og trafikk. Andre tema som kan være aktuelle vurderes særskilt i hver sak. Uttaksvolumet skal vises og angis i reguleringsplan. For større masseuttak og mottak kan det kreves kompensasjon for utbedring/slitasje på offentlig infrastruktur, og det kan i plan bli stilt krav om rekkefølgebestemmelse. Fortrinnsvis skal utvidelse av eksisterende masseuttak prioriteres fremfor å åpne nye. Ved utvidelse av eksisterende masseuttak skal det utvides i areal, fremfor utvidelse i dybden.

I tillegg til arealformål, har kommuneplanens arealdel de samme sonene for nedslagsfelt for drikkevann og område for grunnvannsforsyning som i gjeldende reguleringsplan (se kapittel 4.2).

4.2 Gjeldende reguleringsplaner

Området er regulert i områdeplan for Ringerike vannverk, Kilemoen (PlanID 354). Arealet som skal reguleres er avsatt til steinbrudd og masseuttak (BSM) og LNF (areal for nødvendige tiltak for landbruk og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag).

Figur 3. Gjeldende reguleringsplan. Planområdet markert med rød linje. Områder hvor det foreslås å utvide regulert grustak er markert med 1 (ref. henvisning i kap. 4.1.1).

Området omfattes også av 2 sikringssoner. Sikringssone H120_1 gjelder for området hvor det ikke skal tas ut grus (tidligere uttaksområde som skal istandsettes), mens sikringssone H110_2A (

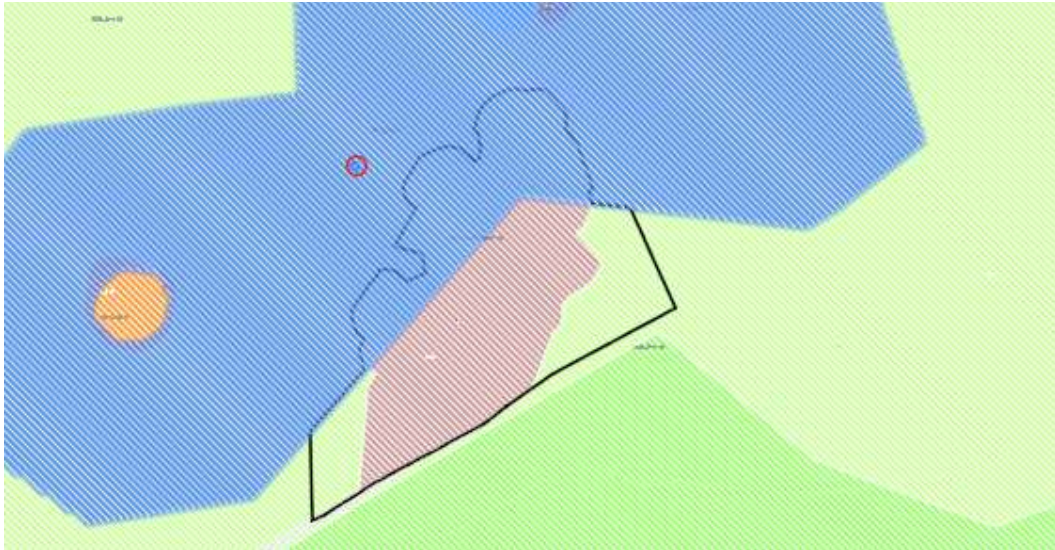
Figur 4) gjelder for området hvor det skal tas ut grus.

Figur 4. Områdeplan for Ringerike vannverk, Kilemoen. Planområdet markert med svart linje. Sikringssone H110_2A markert med blått.

Utdrag av bestemmelser i områdeplanen for sikringssone H110_2A (nedslagsfelt drikkevann):

- a. Forbud mot uttak av grus under kote 155,00 (normal grunnvannsstand er regnet fra kote 147,00).
- b. Uttak av grus skal gjøres i henhold til godkjente driftsplaner. Lagring og fylling av drivstoff i forbindelse med grusuttak må skje utenfor denne sonen, og må videre skje på plasser med tett underlag. Slike plasser skal godkjennes av Mattilsynet.

Figur 5. Områdeplan for Ringerike vannverk, Kilemoen. Planområdet markert med svart linje. Sikringszone H120_1 markert med blått.

Bestemmelser i områdeplanen for sikringssoner H120_1 (område for grunnvannsforsyning):

- a. Forbud mot uttak av grus.
- b. Forbud mot etablering av alle andre brønner enn for drift og overvåkning av vannverket.
- c. Forbud mot lagring eller fylling av drivstoff og alle andre miljøfarlige kjemikalier.
- d. Forbud mot organisert leirslagning, stevner, militærøvelser etc.
- e. Forbud mot all annen trafikk av kjøretøyer enn det som er nødvendig for drift av vannverket, jordbruk og skogsdrift.
- f. Forbud mot bruk av plantevernmidler.
- g. Forbud mot nydyrking og beiting. Dette betyr at det ikke tillates jordbruk i sone 1.
- h. Forbud mot lagring/opplasting av tømmer.

4.3 Tilgrensende planer

Ingen tilgrensende planer.

4.4 Temaplaner

4.4.1 Trafikksikkerhetsplan 2021-2025

Planen er utarbeidet av Ringerike kommune med utgangspunkt i de nasjonale og fylkeskommunale føringene for trafikksikkerhetsarbeid. Kommunen har som ambisjon å bli godkjent som trafikksikker kommune innen utgangen av 2021.

Fylkesvei 2872 er ikke nevnt som særlig ulykkesbelastet eller omtalt under kommunens innsatsområder i trafikksikkerhetsplanen.

4.4.2 Retningslinjer for overvannshåndtering i Ringerike kommune

Retningslinjen er utarbeidet av Ringerike kommune for å hjelpe alle som planlegger, prosjekterer eller bygger anlegg hvor håndtering av overvann er en del av tiltaket. Rapporten informerer om de krav som kommunen stiller for overvannshåndtering i plan- og byggesaker. Påslipp til offentlig ledningsnett skal reduseres og overvann skal håndteres lokalt på egen eiendom. Overvann skal ikke føre til skade på miljø, bygninger og konstruksjoner.

Det er ikke aktuelt med påslipp av overvann til offentlig ledningsnett. Det regnet som faller i grustaket infiltreres i grusmassene.

4.4.3 Veg- og gatenorm for Ringerike kommune

Veg- og gatenormalen gjelder for kommunale og private veger, gater og avkjørsler, og det forutsettes at den følges ved all planlegging og bygging av veger eller gater i Ringerike.

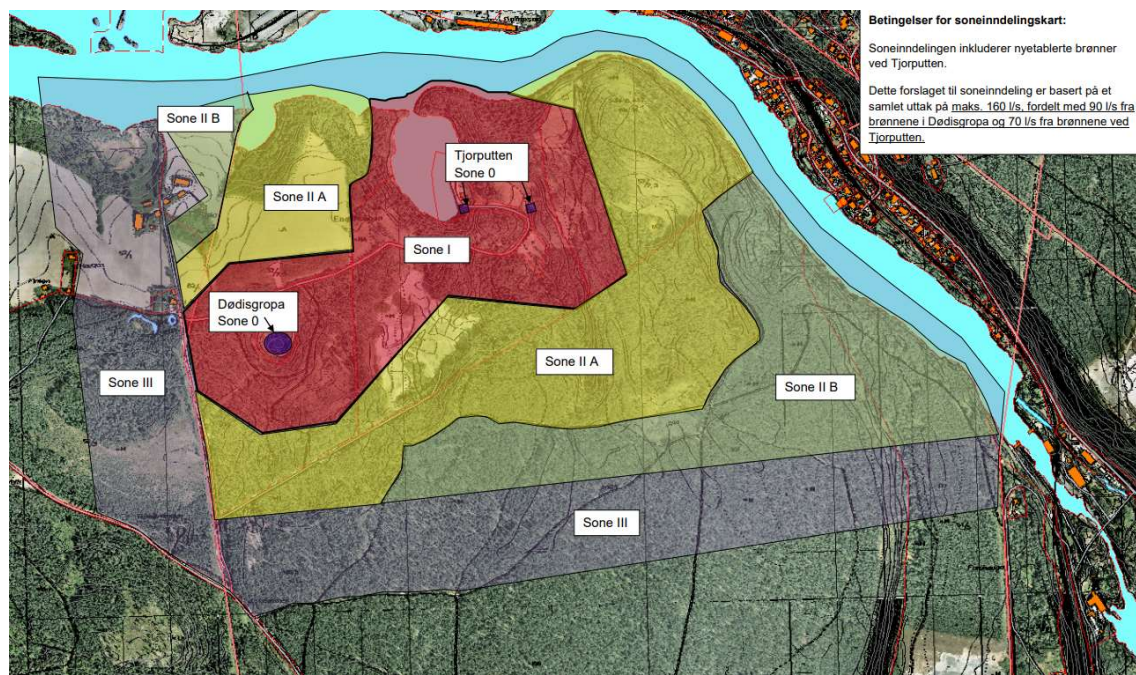
Planforslaget omfatter ikke veganlegg. Det benyttes privat atkomstveg som regulert i gjeldende områdeplan.

4.4.4 Kommunedelplan for masseforvaltning

Kommunedelplanen for masseforvaltning har vært på høring, men er ikke vedtatt. Arealene skal innarbeides i kommuneplanens arealdel. Høringsdokumentet benyttes som veiledning/sjekkliste for kommunens saksbehandlere.

4.5 Klausuleringsplan for Ringerike vannverk Kilemoen

Klausuleringsplanens soner med liste over forbud, er grunnlag for hensynssoner og bestemmelser i gjeldende områdeplan for Ringerike vannverk, Kilemoen.

Figur 6. Soneinndeling i klausuleringsplan for Ringerike vannverk.

Sone III (utenfor planområdet)

1. Forbud mot etablering av bedrifter, virksomheter eller anlegg som kan utgjøre en potensiell forurensningstrussel mot grunnvannet. Bestemmelsene omfatter også bedrifter som bruker slike stoffer som råstoff i produksjonen. Forbudet omfatter ikke oppføring av bygninger i tilknytning til eksisterende bebyggelse.
2. Forbud mot deponering av husholdningsavfall, kloakkslam og annet organisk avfall (gjelder også mellomlagring av kloakkslam til bruk på dyrket mark).
3. Forbud mot ubeskyttet lagring utendørs av stoffer med utvaskbare kjemikalier. Kunstgjødsel kan lagres ute på pall dersom emballasjen hindrer utvasking.
4. Forbud mot lagring av drivstoff, plantevernmidler eller kjemikalier i større mengder enn det som er nødvendig for gårdsdrift og husholdning (maksimum 1 års forbruk).
5. Forbud mot større/felles avløpsanlegg basert på infiltrasjon i grunnen.

Sone II B (utenfor planområdet)

6. *Forbud mot uttak av grus under kote 152,00 (normal grunnvannsstand er regnet fra kote 147,00, dvs. det skal være minst 5 m ned til grunnvannsspeilet etter uttak). Uttak av grus skal gjøres i henhold til godkjente driftsplaner. Lagring og fylling av drivstoff i forbindelse med grusuttak skal skje på plasser med tett underlag, og slike plasser skal godkjennes av Mattilsynet.*
7. *Forbud mot ny bebyggelse med unntak av enkle bygninger (uten innlagt vann) tilknyttet landbruk (vedlager, flyttbare skogsbrakker etc.). Større bygninger (bolighus, fjøs etc.) i tilknytning til eksisterende bebyggelse krever godkjenning fra Mattilsynet.*
8. *Forbud mot nedgravde olje- eller kjemikalietanker. Maksimum lagertank for olje og oljeprodukter er 1,5 m³. Alle lagertanker må stå på tett underlag med kanter støpt høye nok til å samle opp hele tankens innhold. Tankene skal være lette å inspisere for lekkasjer. Maksimalt 1 tank pr. eiendom innenfor sone II B.*
9. *Forbud mot infiltrasjon av avløpsvann i grunnen.*
10. *Forbud mot omfattende gravearbeider i elveløp. Eventuelle tiltak for å hindre erosjon bør konsekvensutredes og skal forelegges drikkevannsmyndigheter og vassdragsmyndigheter for endelig godkjenning.*
11. *Forbud mot etablering av nye konkurrerende brønner med unntak av eventuelt grunnvannsuttak av grunneier til eget forbruk etter avtale. Brønner til jordbruksvanning omfattes av forbudet.*

Sone II A (tilsvarende sikringssone H110_2A i områdeplanen)

12. *Forbud mot uttak av grus under kote 155,00 (normal grunnvannsstand er regnet fra kote 147,00, det vil si det skal være minst 8 m ned til grunnvannsspeilet etter uttak). Uttak av grus skal gjøres i henhold til godkjente driftsplaner. Lagring og fylling av drivstoff i forbindelse med grusuttak må skje utenfor denne sonen, og må videre skje på plasser med tett underlag. Slike plasser skal godkjennes av Mattilsynet.*
13. *Forbud mot nydyrking.*
14. *Forbud mot bruk av naturgjødning.*
15. *Forbud mot lagring av miljøfarlige kjemikalier med samlet volum over 50 l pr. eiendom og olje og andre petroleumsprodukter med samlet volum over 300 l pr. eiendom. Alle lagertanker må stå på tett underlag med kanter støpt høye nok til å samle opp hele tankens innhold. Tankene skal være lette å inspisere for lekkasjer. Forbudet gjelder ikke drivstofftanker på kjøretøy.*
16. *Forbud mot lagring og deponering av fôr som halmlutingsanlegg og surforsiloer. Forbudet gjelder ikke mellomlagring av rundballer.*
17. *Forbud mot bruk av sprøytemidler (skog og dyrket mark) tilhørende gruppe 2: "Preparater som har enten høy helsefare og lav spredningsindeks eller lav helsefare og høy spredningsindeks" og gruppe 3: "preparater med høy helsefare og høy spredningsindeks", definert i Mattilsynets veileder "Bruk av plantevernmidler nær vannkilder (2005)" Det presiseres at vanlige ugrasbekjempende sprøytemidler som vanligvis benyttes ved grasproduksjon, for eksempel Rambo og alle typer Roundup, tillates brukt i henhold til gjødselplan.*
18. *Forbud mot etablering av campingplasser og parkeringsplasser.*

Sone I (tilsvarende sikringssone H120_1 i områdeplanen)

19. *Forbud mot uttak av grus.*
20. *Forbud mot etablering av alle andre brønner enn for drift og overvåkning av vannverket.*
21. *Forbud mot lagring eller fylling av drivstoff og alle andre miljøfarlige kjemikalier.*
22. *Forbud mot organisert leirslagning, stevner, militærøvelser etc.*

23. Forbud mot all annen trafikk av kjøretøyer enn det som er nødvendig for drift av vannverket, jordbruk og skogsdrift.
24. Forbud mot bruk av plantevernmidler.
25. Forbud mot beiting.

4.6 Statlige planretningslinjer/rammer/føringer

4.6.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023

Uttaksområdet ligger i Kilemoen løsmasseområde som er en ressurs (sand og grus) med nasjonal betydning.

I de nasjonale forventningene pekes det blant annet på at «Uttak av byggeråstoff (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp er viktig. God arealplanlegging kan medvirke til det. I tillegg er det viktig å gjenvinne mineralske masser av god kvalitet som byggeråstoff, der det er mulig. Det kan redusere presset på bynære grus- og pukkrressurser og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare dette.»

4.6.2 Statsforvalteren i Oslo og Vikens forventninger til kommunal arealplanlegging 2022

Forventningsbrevet 2022 konkretiserer og utdyper hva kommunene bør prioritere å følge opp i sin arealplanlegging. Hensikten er å få frem prioriterte nasjonale føringer for arealutviklingen, presisere kommunens ansvar som planmyndighet, tydeliggjøre Statsforvalterens rolle i planprosessene, presentere en oversikt over føringer og veiledning innenfor Statsforvalterens fagområder og bidra til effektiv arealplanlegging.

Masseforvaltning er ikke omtalt i forventningsbrevet, men det vises til de nasjonale forventningene.

4.6.3 Regional plan for areal og transport i Buskerud 2018-2035

Regional plan for areal og transport er et verktøy for planlegging knyttet til attraktivitet i byer og distriktene, effektiv arealbruk og transport. Dette for å møte klimautfordringer og utfordringer knyttet til befolkningsvekt og arealbruk i fylket. Planen skal bidra til å samordne løsninger som kommer hele regionen til gode.

Planens strategi for geologiske ressurser er å forvalte disse for fremtiden. Buskerud har forekomster på ca. 334 mill. m³ utnyttbare grusressurser. Det faktiske grusvolumet i fylket er omtrent 3 ganger så stort, men ca. 2/3 av forekomstene er båndlagt til andre formål. Bare ca. 78 mill. m³ av dette er regnet som nyttbart.

4.6.4 Regional plan for kulturminnevern i Buskerud 2017-2027

Regional plan for kulturminnevern i Buskerud 2017-2027 er en tematisk plan for hele fylket. Den regionale planen skal sikre godt vern og bærekraftig bruk av fylkets kulturminner og kulturmiljøer. Planen skal være et godt samhandlingsverktøy for hele kulturarvsektoren i tidligere Buskerud, og gir i tillegg en oversikt over verneverdige kulturmiljøer som viser viktige hovedlinjer i fylkets historiske utvikling.

Det er ikke registrert kulturminner eller kulturmiljøer innenfor planområdet. Området er ikke registrert som verdifullt kulturlandskap eller utvalgt kulturlandskap.

4.6.5 Regional vannforvaltningsplan 2022-2027 Innlandet og Viken vannregion

Hensikten med den regionale planen er å synliggjøre hvordan vannregionen samarbeider og forplikter seg for at målet om helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannressursene skal nås. Det skal som hovedregel ikke gis tillatelse til nye inngrep eller ny aktivitet som fører til at miljømål ikke nås, eller at miljøtilstanden blir dårligere.

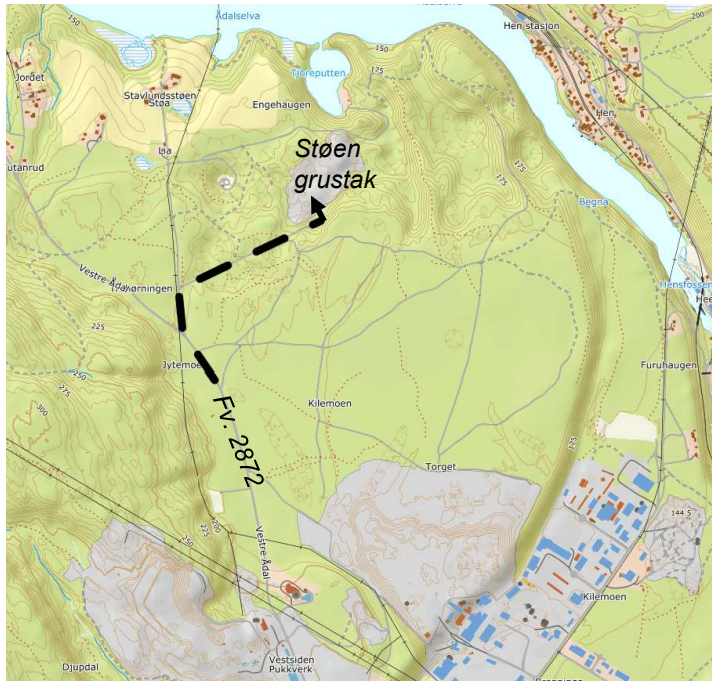
Planområdet ligger i vannregionen Tyrifjorden og innenfor grunnvannsføremosten Kilemoen. Det er ingen registreringer i databasen for grunnforurensning i området for uttak av masser. Miljømål og kvantitativ tilstand er lik (god). Kilde vann-nett.no

Planområdet ligger ca. 300 meter fra Ådalselva og 50 meter fra Tjørputten. Det foreligger ingen indikasjoner på at planlagt tiltak vil gi negative konsekvenser for vannressursen. Det vises til konsekvensutredningen.

5. Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold

5.1 Beliggenhet og atkomst

Støen grustak ligger på Kilemoen rett sør for Ringerike vannverk. Grustaket har atkomst fra privat veg som tar av fra fv. 2872 Vestre Ådal. Grustaket har atkomst fra nedsiden i sør (ikke fra veg til Ringerike vannverk i nord).

Figur 7. Atkomst til grustaket fra Vestre Ådal, vist med sort stiplet linje.

5.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

5.2.1 Planområdet

Planområdet er i underkant av 64 daa stort. Innenfor planområdet ligger Støen grustak. Her har det vært tatt ut grus siden slutten av 60-tallet, men det har ikke vært drift i grustaket de siste årene. Grustaket ligger i et løsmasseområde med sand og grus av nasjonal viktighet, og det ble i 2017 gitt driftskonsesjon etter mineralloven for et større område enn det som omfattes av dette planforslaget. Det er per medio 2022 sendt inn søknad om driftshvile i påvente av ny detaljregulering, og oppdatert driftsplan skal sendes DMF etter at denne detaljreguleringen er vedtatt.

Figur 8. Grustaket sett fra nordsiden av grustaket. Områdene i sør opp mot den furukledde åsryggen inngår i regulert uttaksområde. Foto Asplan Viak.

I grustaket er det et mindre område som er leid ut som lager. Det er ikke aktuelt å opprettholde dette når grustaket settes i drift.

5.2.2 Tilgrensende områder

Tilgrensende områder er ubebygd og består i hovedsak av skog og stinettverk. Området grenser lengst i nord mot atkomstveg til Ringerike vannverk, og 50 meter nord for veggen ligger Tjorputten.

Figur 9. Tjorputten. Foto Norconsult.

Ca. 200 meter vest for planområdet har Ringerike vannverk produksjonsbrønner i bunnen av dødisgropen.

Figur 10. Produksjonsbrønner for Ringerike vannverk i bunnen av dødisgropen, 200 m vest for planområdet. Foto Asplan Viak.

5.3 Landskap

Området er kupert og preget av tidligere uttak. Sørøst for dagens uttak ligger det en tydelig rygg som går over i det slakere landskapet på Kilemoen. Stigningen i nordøst er slakere før den også møter på den samme grusryggen. Mot vest stiger landskapet innenfor grustaket, mens området mellom grustaket og dødisgropa er relativt flatt. I nord ligger eksisterende driftsvei på toppen av uttaket, før landskapet skråer bratt ned mot Tjorputten.

Området er ikke registrert som verdifullt kulturlandskap eller utvalgt kulturlandskap.

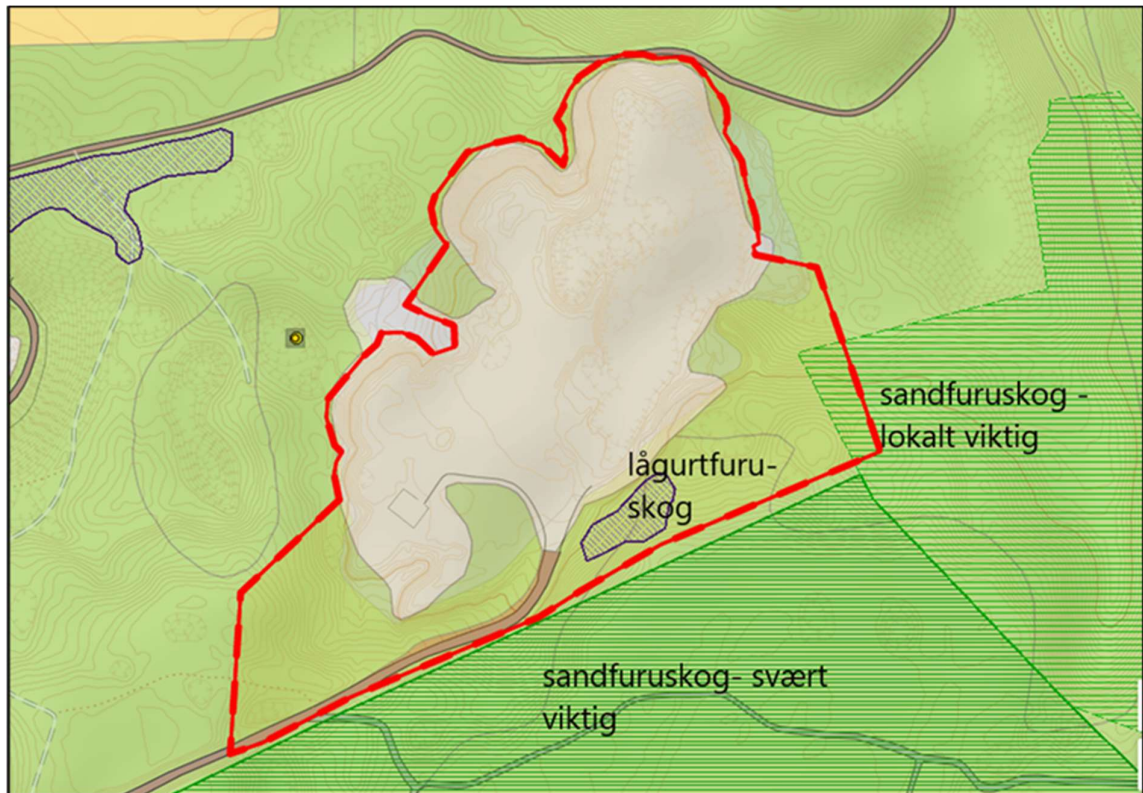
Figur 11 Grustaket sett fra luften i en 3D-modell

5.4 Kulturminner og kulturmiljø

Det er ingen registrerte kulturminner eller kulturmiljøer innenfor planområdet.

5.5 Naturverdier

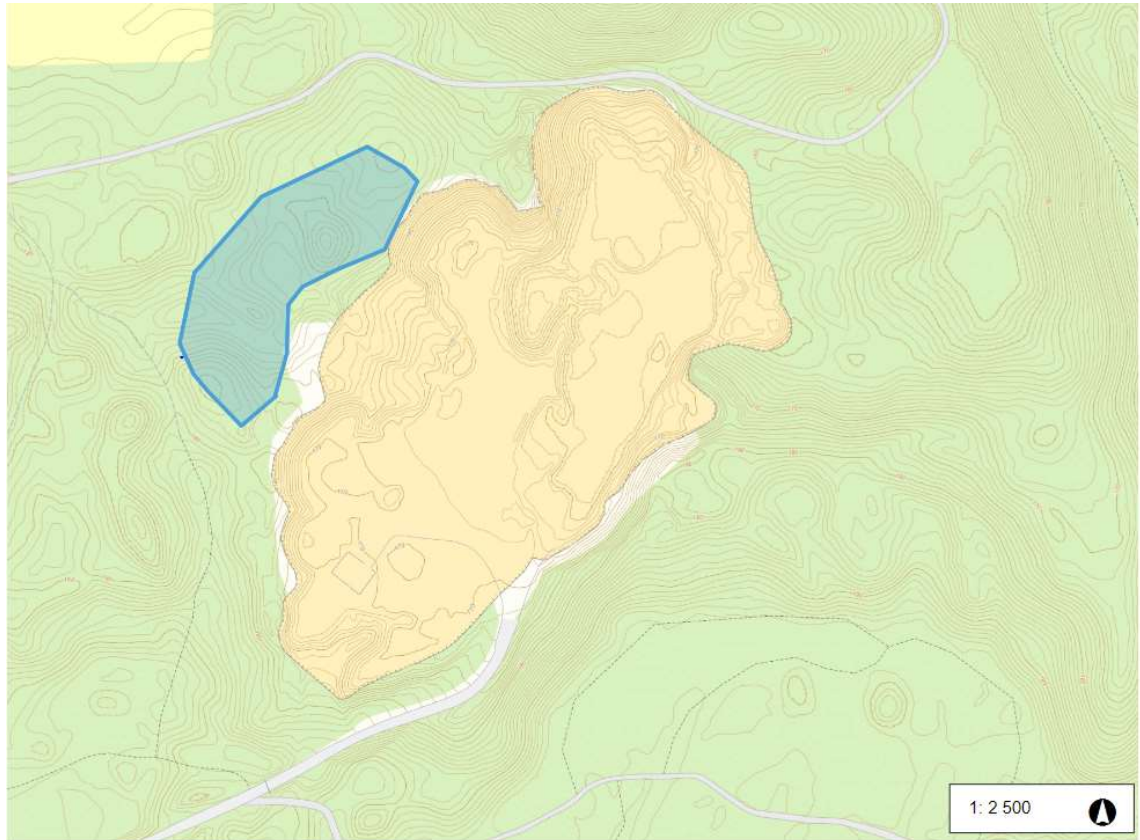
Planområdet er en del av en stor sammenhengende breelvforekomst. Størstedelen av omgivelsene er sandfurskog, og det ble i 2015 kartlagt to store naturtyper sør for området, begge sandfurskoger. Hovedområdet på moen sør for planområdet er kartlagt som svært viktig, og området ned mot elva er kartlagt som lokalt viktig. Området er også senere kartlagt etter naturtypens instruks av Norconsult i 2019, og da ble det funnet en mindre naturtype innenfor planområde; en avgrenset lokalitet med lågurtfurskog, benevnt Lia Øst. Denne lokaliteten består av yngre produksjonsskog og får tilstanden dårlig. Naturtypen lågurtfurskog fra hogstklasse III og oppover er sårbar (VU) i Norsk rødliste for arter.

Figur 12 Tidligere registrerte naturtyper. Kilde: Naturbase.no. Miljødirektoratet

I forbindelse med planarbeidet er området kartlagt av biolog Jon Trygve Jonsen 19.09. og 6.10.2022. Han avgrenset en ny lokalitet med intermedjær sandfuruskog av regional verdi (B-verdi), nord for grustaket, jfr. Figur 13. Vegetasjonen består av lite kravfulle arter som grå reinlav, furumose, tyttebær og blåbær. Furu er dominerende treslag, men det finnes også litt gran, særlig av små graner som på sikt vil kunne bli mer dominerende. Det ble gjort flere funn av habitatspesifikke sandfuruskogarter som: Gubbeslørsopp (VU), kremslørsopp og kvartsittslørsopp. Potensiale for flere rødlistearter er vurdert som god.

70 % av massetaket er fremdeles åpent, og mye er helt åpen sandjord. I den nordvestre delen finnes den del åpne, bratte sandskrånninger som vender mot sør og øst. Slike sandområder som har ligget brakk noen år kan ha et svært stort insektmangfold. Brakke sandskrenter som ligger sørvendt, kan være spesielt gunstige siden de blir ekstra varme i solsteiken om sommeren. Området er på befaring vurdert som mulig leveområde for sjeldne og rødlistede insektarter innenfor sandtaksområdet. Befaring ble utført på feil tid av året for kartlegging av slike insektarter, men sandskrånningene vil bli befart av entomolog i feltsesongen mellom mai og august 2023. Insektsbiotoper vil bli kartlagt før 2.gangs behandling av planforslaget, og ved behov vil de bli lagt inn i reguleringsplanen. For å ivareta hensynet til potensielle insekter er det også foreslått et bestemmelsesområde #2 som omfatter de sør- og sørvestvendte skrånningene i grustaket (området hvor det ikke tillates ytterligere uttak). Innenfor dette området er satt krav om tiltak som skal ivareta insektenes leveområder, og som må følges opp i konsesjon og driftsplan.

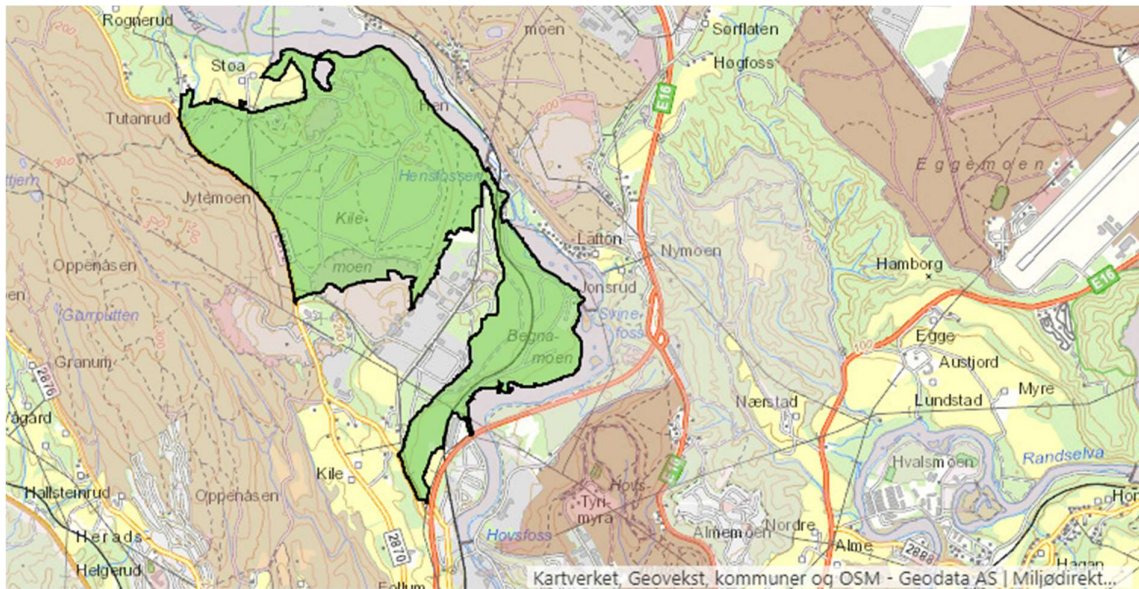

Figur 13 Ny naturtype, utenfor planområdet, registrert i forbindelse med arbeid med konsekvensutredning.

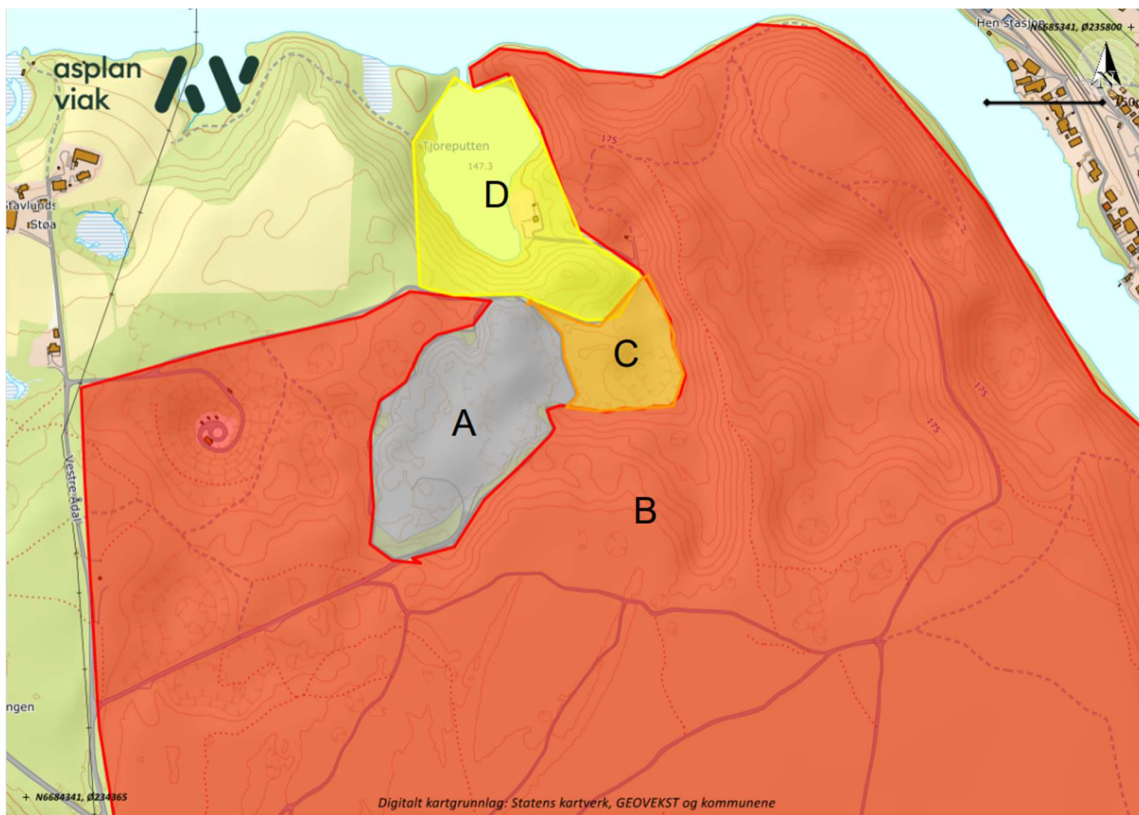
5.6 Rekreasjonsverdi/ rekreasjonsbruk, uteområder

Grustaket er en del av et større kartlagt friluftslivsområde; Kilemoen. Området er kartlagt som en del av friluftskartlegging utført av Ringerike kommune 2019 og er kategorisert som et viktig friluftslivsområde. Området er et mye brukt nærturterreng med mye stier på kryss og tvers. Det er en rekke skogsbilveier, stier og løyper inntegnet i kartet. På kriteriene opplevelseskvaliteter, symbolverdi og lydmiljø er området vurdert å ha middels verdi. Grustaket ligger mot nord i friluftslivsområdet og største delen av friluftslivsområdet ligger mellom Støen grustak og det langt større sandtaket lengre sør på Kilemoen.

Det er gjennomført en vurdering av konsekvenser for ulike deler av planområdet og omkringliggende områder. Det eksisterende grustaket er vurdert å være av liten verdi for friluftslivet. De lavereliggende områdene i umiddelbar tilknytning til grustaket er vurdert å ha noe verdi, mens de store sammenhengende områdene på Kilemoen er vurdert å ha stor verdi.

Figur 14 Registrert og verdsatt friluftsområde "Kilemoen" vist i grønt. Kilde: naturbase.no. Miljødirektoratet

Figur 15 Verdsatte og avgrensede områder for friluftsliv. Grå (A) = ingen verdi, gul (D) = noe verdi, lys oransje (C) = middels verdi, mørk oransje (B) = stor verdi.

Figur 16. Stinettverk i tilgrensende områdene for grustaket. Foto Asplan Viak.

5.7 Landbruk

Det er ikke landbruksarealer eller areal som er registrert med potensial for dyrking innenfor planområdet. I følge NIBIO (kilden.nibio.no) er områdene innenfor planområdet der det ennå ikke er tatt ut grus, registrert med god til svært god skogbonitet.

5.8 Trafikkforhold

Det er ingen trafikk inn til grustaket i dag, da det ikke er i drift.

Fv. 2872 er registrert med ÅDT 800 i vegkart.atlas.vegvesen.no. I kryss med E16 er fylkesveien registrert med ÅDT 400. Det er ikke fortau eller gang- og sykkelveg langs fylkesvegen.

Etter 2010 er det registrert 2 ulykker på fv. 2872 mellom grustaket og E16. De var begge utforkjøringer. I krysset med E16 er det registrert 2 ulykker i samme tidsrom. Begge ulykkene var kryssende kjøretning hvor kjøretøy foretar avsvingning. En av ulykkene var mellom lastebil og personbil.

Det går buss til/fra Hønefoss sentrum på skoledager, med stopp Gythemoen ca. 700 m fra grustaket.

5.9 Barns interesser

Planområdet benyttes ikke av barn i dag, men tilgrensende friluftsområder kan benyttes. Se under friluftsliv.

5.10 Sosial og teknisk infrastruktur

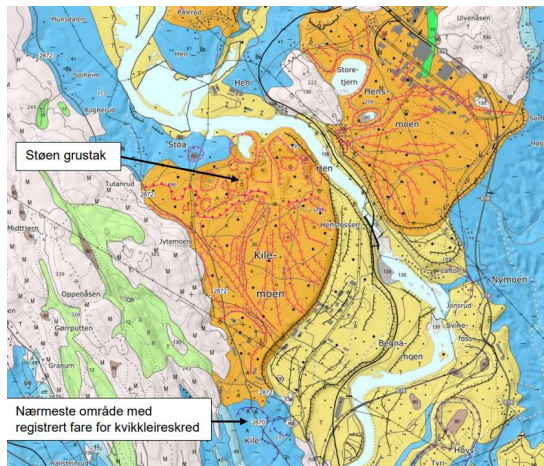
Det er ingen sosial infrastruktur (skole, barnehage osv.) eller teknisk infrastruktur (VA, trafo, kabler) innenfor planområdet.

5.11 Universell tilgjengelighet

Grustaket eller friluftsområdet er ikke universelt tilgjengelig, og det er heller ikke relevant å planlegge masseuttaket på en måte som gir universell tilgjengelighet.

5.12 Grunnforhold

Planområdet ligger innenfor et område med breelvavsetning (oransje farge på figur under). Grunnen i området er vurdert å være stabil, jfr. vedlagt notat med vurdering av geoteknisk stabilitet.

Figur 17. Utsnitt av kvartærgeologisk kart 1: 50 000 (hentet fra vedlagt notat om geoteknisk stabilitet, Norconsult 2022-10-18)

5.13 Støyforhold og luftforurensning

Området er i dag tidvis noe påvirket av lyd fra omkringliggende masseuttak, men det er ingen støy over grenseverdiene for støy i hht. Forurensningsforskriften.

5.14 Risiko- og sårbarhet (eksisterende situasjon)

Planområdet ligger innenfor område regulert til Ringerike vannverk. Kilemoen med vannverk og grustak er en stor brerandavsening avsatt mot slutten av siste istid. Området er en del av en stor grunnvannsforkomst med 10 – 50 m tykke sand og grusmasser med meget god vanngjennomgang. Umettet sone har en mektighet på opptil 50 meter og består av en finere sedimentfraksjon som beskytter grunnvannsforkomsten mot forurensning som infiltreres fra overflaten. Forurensning av grunnvannskilden er en risiko som er knyttet til all aktivitet i området.

Områderegulering for Ringerike vannverk på Kilemoen ble vedtatt i 2018 med formål å sikre drikkevannskilden. Planområdet omfattes av hensynssone H120_Sone 1 der det ikke er tillatt å ta ut grus og H_110 Sone 2A der det er forbud mot uttak av grus under kote 155. Hensynet til grunnvannet har ligget til grunn for reguleringsplanarbeidet.

Området er en del av et større sammenhengende skogsområde, noe som gjør at det er en generell risiko for skogbrann.

6. Beskrivelse av planforslaget

6.1 Planlagt arealbruk

6.1.1 Reguleringsformål og hensynssoner

Området er 63 739 m² stort, og foreslås regulert til følgende arealformål og hensynssoner:

Formål	Feltnavn	Eieform	Areal, m ²
§12-5 nr.1 Bebyggelse og anlegg			
Steinbrudd og masseuttak	SM	privat	43975
Sikringssone – nedslagsfelt drikkevann	H110		43975
§12-5 nr.5 Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift (LNFR)			
Landbruks-, natur og friluftsmål	LNF	privat	19764
Sikringssone – område for grunnvannsforsyning	H120		19764

I tillegg er det regulert to bestemmelsesområder; #1 hvor det kan lagres og fylles drivstoff, og #2 som skal ivareta hensynet til mulige biotoper for sandlevende insekter.

6.2 Arealregnskap - utnyttelse

Planforslaget omfatter ingen eksisterende eller ny bebyggelse. Det skal tas ut 350 000 m³ grusmasser.

6.2.1 Arealregnskap – omdisponering

Planområdet omfatter arealer registrert som barskog med middels og høy bonitet (kilden.nibio.no). Etter endt grusuttak skal største delen av området revegeteres og det skal plantes skog. Området som berøres er ca. 22,5 daa.

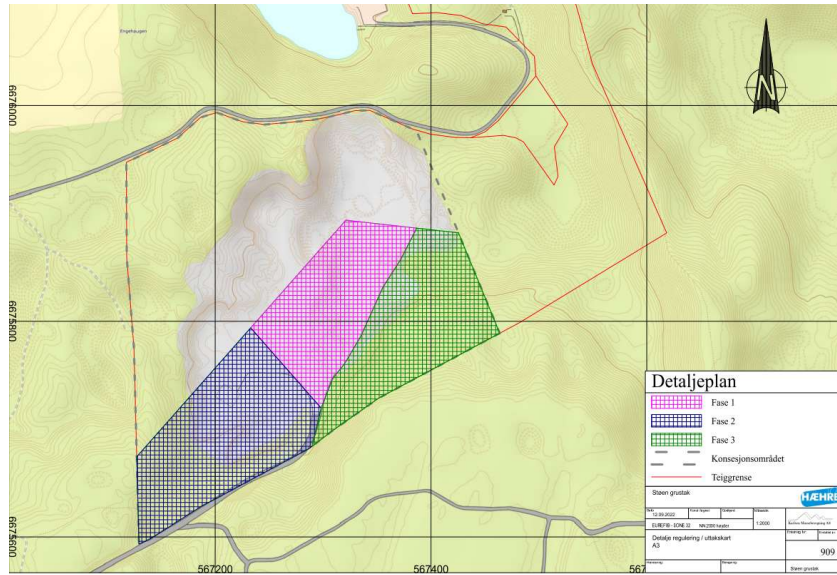
Figur 18. Områder registrert med middels og høy bonitet i kilden.nibio.no

6.3 Gjennomgang av aktuelle reguleringsformål og hensynssoner

6.3.1 Steinbrudd og masseuttak (felt SM)

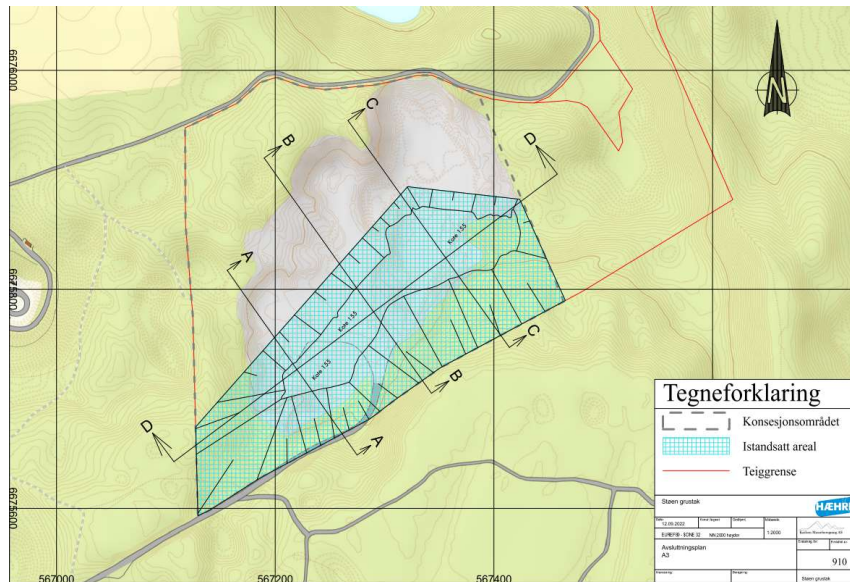
Innenfor felt SM skal det tas ut grusmasser ned til kote 155. Grusen skal tas ut direkte med gravemaskin eller hjullaster. Det er aktuelt med et mobilt sikteverk.

Det planlegges uttak av 50 000 m³ grus hvert år, noe som tilsvarer drift i grustaket i 7 år. Arbeidet er tenkt utført i 3 faser som vist i Figur 19 under.

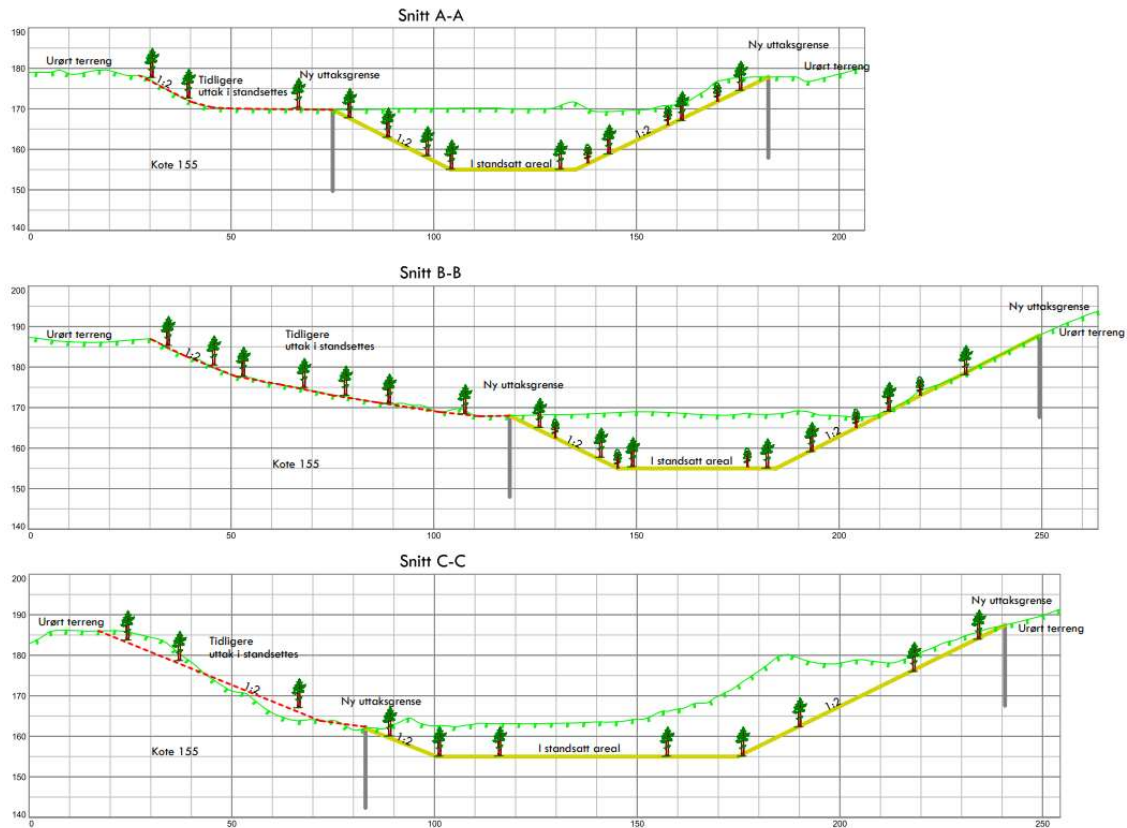

Figur 19. Uttakskart.

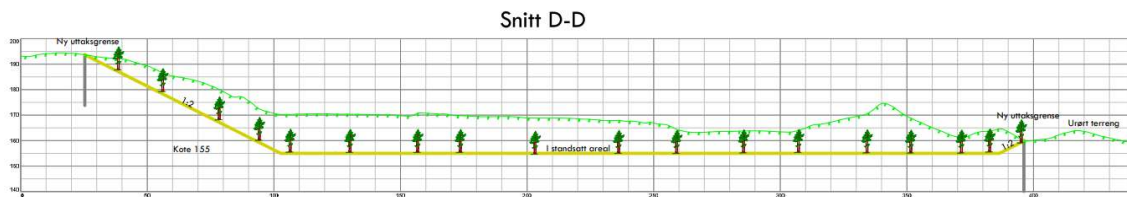
Etter at grusen er tatt ut skal området istandsettes. Det skal benyttes stedegne masser ved revevegetering. Skråninger skal revevegeteres med minimum 1:2 helning. Se avslutningsplan og snitt under. Avslutningsplanen vil tilpasses i konsesjonen dersom en finner sjeldne sandlevende insekter i området. Det kan bli aktuelt å la enkelte skråninger ligge som i dag for å ivareta habitater for slike insekter.

Figur 20. Avslutningsplan.

Figur 21. Snitt A-A, B-B og C-C. Istandsetting av tidligere og nytt grustak med skråninger 1:2, revegetert med stedegne masser og plantet skog. Illustrasjoner Hæhre.

Figur 22. Snitt D-D. Istandsetting av nytt grustak med skråninger 1:2, revegetert med stedegne masser og plantet skog. Illustrasjon Hæhre.

6.3.2 Nedslagsfelt drikkevann

For felt SM gjelder også hensynssonen H110. Dette er en sikringsone for nedslagsfelt for drikkevann. Bestemmelser i gjeldende reguleringsplan videreføres, dvs. at det er forbud mot:

- Uttak av grus under kote 155,0. Uttak av grus skal gjøres i henhold til godkjent driftsplan.
- Bruk av naturgjødsel.
- Lagring av miljøfarlige kjemikalier med samlet volum over 50 l pr. eiendom og olje og andre petroleumsprodukter med samlet volum over 300 l pr eiendom. Alle lagertanker må stå på tett underlag med kanter støpt høye nok til å samle opp hele tankens innhold. Tankene skal være lette å inspisere for lekkasjer. Forbudet gjelder ikke drivstofftanker på kjøretøy.
- Lagring og deponering av fôr som halmlutingsanlegg og surforsiloer. Forbudet gjelder ikke mellomagring av rundballer.

- *Bruk av sprøytemidler (skog og dyrket mark) tilhørende gruppe 2:” Preparater som har enten høy helsefare og lav spredningsindeks eller lav helsefare og høy spredningsindeks” og gruppe 3:” preparater med høy helsefare og høy spredningsindeks”, definert i Mattilsynets veileder” Bruk av plantevernmidler nær vannkilder (2005)”. Det presiseres at vanlige ugrasbekjempende sprøytemidler som vanligvis benyttes ved grasproduksjon, for eksempel Rambo og alle typer Roundup, tillates brukt i henhold til gjødselplan.*
- *Etablering av campingplasser og parkeringsplasser.*

Lagring av drivstoff i større tanker enn 300 liter, samt fylling av drivstoff, er tillatt innenfor bestemmelsesområde #1 på plankartet. Her tillates det 2 tanker á 1,5 m³ (1500 l). Unntaket gjelder kun i driftsperioden for grustaket, og tas ut etter istandsetting av området.

6.3.3 Landbruks-, natur og friluftsmål (felt LNF)

Området reguleres til LNF og med bestemmelser som i gjeldende reguleringsplan. Det vil si at området kan nyttes til jordbruk, skogbruk og friluftsliv, innenfor de begrensninger som framgår av sikringssone H120.

Innenfor felt LNF skal eksisterende grustak istandsettes. Det skal benyttes stedege masser ved revegetering. Entreprenør opplyser om at det ble lagt til side toppdekke ved tidligere uttak som skal/kan benyttes. Skråninger er planlagt revegetert med minimum 1:2 helning. Grunneier vil plante skog for skogsdrift. Det vises til Figur 21 som viser istandsetting av tidligere uttak (markert med rød stiple linje på snittene). Dersom det ved undersøkelse viser seg at det å istandsette områdene på annen måte, eller at det å unngå istandsetting vil være bedre for sandlevende insekter, skal dette innarbeides i konsesjonen, jfr. bestemmelsesområde #2 og reguleringsbestemmelse §8 og § 9.

6.3.4 Område for grunnvannsforsyning

For felt LNF gjelder også hensynssonen H120. Dette er en sikringssone for område for grunnvannsforsyning. Bestemmelser i gjeldende reguleringsplan videreføres, dvs. at det er forbud mot:

- *Uttak av grus.*
- *Etablering av brønner som ikke er til drift og overvåkning av vannverket.*
- *Lagring eller fylling av drivstoff og alle andre miljøfarlige kjemikalier.*
- *Organisert leirslagning, stevner, militærøvelser etc.*
- *Trafikk av kjøretøyer som ikke er nødvendig for drift av vannverket, jordbruk og skogsdrift.*
- *Bruk av plantevernmidler.*
- *Nydyrking og beiting (jordbruk).*
- *Lagring/opplasting av tømmer.*

6.4 Bestemmelsesområder

6.4.1 #1 område for lagring og fylling av drivstoff

For å kunne drive uttak av grus med maskiner er en avhengig av drivstoff. I grustakets nærhet må det derfor oppbevares drivstoff for anleggsmaskinen, ettersom denne i praksis ikke kan kjøre til en bensinstasjon hver gang drivstofftanken må fylles. I henhold til gjeldende områdeplan og reguleringsbestemmelser for Ringerike vannverk må oppbevaring av olje og påfylling skje utenfor sikringssone II A. Det er tillatt å lagre inntil 1,5 m³ drivstoff i sone II B under forutsetning av tett dekke på grunnen og oljetank med tett oppsamlingskar som kan romme hele tankvolumet ved en eventuell lekkasje.

Det er i konsekvensutredningen gjort en vurdering av terreng, grunnforhold og grunnvannstrømning som tilsier at det også vil være trygt å velge en plassering i sone II A, på et sted der det minst 40 m sone i grunnvannspeilet, under forutsetning av at forholdsreglene for sone II B gjelder for dette området. Dette området er angitt som bestemmelsesområde #1 og

det vil her være tillatt å plassere to oljetanker, hver med 1,5 m³ volum. Tankene må stå i et tett oppsamlingskar, som skal kunne romme minst 3,5 m³ oppsamlet olje. Det er valgt to tanker fordi det vil være et mindre volum som lekker ut dersom det skjer en lekkasje, og det velges 3 m³ totalt fordi transport med tankbil til tankene anses som en større risiko enn oppbevaring av diesel i stasjonære tanker.

6.4.2 #2 Bevaring av biotoper for sandlevende insekter

Det er identifisert områder som kan være leveområder for sjeldne, sandlevende insekter. Ettersom det ikke har vært mulig å fastslå om det finnes slike insekter i den perioden man har jobbet med reguleringsplanen, er det satt krav om å ivareta eventuelle biotoper i konsesjonssøknad og driftsplan. Området skal kartlegges før reguleringsplanen kan vedtas, og #2-området med bestemmelser kan tilpasses funn fra kartleggingen før planen vedtas.

6.5 Parkering

Det skal ikke etableres parkeringsplasser for grustaket eller for LNF-området. Når det ikke er drift i grustaket (netter, helger mv), skal hjullasteren parkeres innenfor bestemmelsesområde #1 ved dieseltankene.

6.6 Tilknytning til infrastruktur

Det er ikke behov for tilknytning til infrastruktur. Grustaket har ikke behov for tilkobling til vann- og avløpsnett, strøm- eller kabelnett, eller renovasjon. Det skal ikke etableres bebyggelse innenfor planområdet.

6.7 Trafikkløsning

Det reguleres ingen trafikkløsninger. Adkomst til grustaket er regulert i områderegulering for Ringerike vannverk, Kilemoen, hvor vegen er regulert som privat kjøreveg (SKV) fra kryss med fv. 2872. Se også kapittel 5.1 og 5.8.

Planavgrensningen er tilpasset regulert arealformål veg i gjeldende plan.

6.8 Planlagte offentlige anlegg

Det planlegges ingen offentlige anlegg.

6.9 Miljøoppfølging

Det er satt begrensninger på driftstid for å hindre støy for friluftslivsbrukere og vilt. Det skal tas ut grus i hovedsak innenfor normal tidsrommet 0700-1900 mandag – torsdag kl. og 0700-1500 fredager. Jul, påske, helligdager og sommerferie regnes ikke som driftsdager.

Dieseltankene for fylling av anleggsmaskiner er plassert på tett dekke med oppsamlingskar for å hindre forurensning av grunn og grunnvann.

Konsesjonen vil ta stilling til andre aktuelle tiltak for å hindre forurensning i driftsperioden.

6.10 Universell utforming

Det er ikke relevant med universell utforming for grustaket eller LNF-området.

6.11 Landbruksfaglige vurderinger

Det er høy bonitet i området, men skogen i områdene der det skal være uttak av grus er i hovedsak ung blandingsskog av antatt mindre verdi for skogbruk.

6.12 Kulturminner

Det er ikke kulturminner eller kulturmiljøer innenfor planområdet. Det er tatt inn en generell reguleringsbestemmelse med henvisning til kulturminnelovens § 8 om stans i arbeidet dersom det påtreffes kulturminner.

6.13 Avbøtende tiltak/ løsninger ROS

ROS-analysen er basert på plandokumenter og fagutredninger utarbeidet i forbindelse med reguleringsplanen, samt fra områdereguleringen for Ringerike vannverk. Det har også vært dialog med fagutrederne som har jobbet med grunnvann underveis i arbeidet.

Følgende mulige uønskede hendelser er identifisert, basert på gjennomgang av sjekkliste, fareidentifikasjonsmøte osv.:

- Skogbrann
- Avrenning av skadelige stoffer/forurensning til grunnvann/drikkevann
- Tjørputten blir forurenset av overvann fra grustaket.

Risiko og sårbarhet for de aktuelle hendelsene er analysert ved bruk av eget analyseskjema. Vurdering av sannsynlighet og konsekvens er basert på erfaring fra tilsvarende tilfeller, statistikk og faglig skjønn. Risiko for den enkelte hendelse er fastsatt ved bruk av en risikomatrix med kategoriene grønn, gul og rød risiko. For hendelser i røde områder er risikoreduserende tiltak påkrevd, for hendelser i gule områder bør tiltak vurderes, mens hendelser i grønne områder innebærer en akseptabel risiko.

Resultater av risikoanalysen er oppsummert i tabellen under med forslag til risikoreduserende tiltak.

Uønsket hendelse	Risiko			Forslag til risikoreduserende tiltak
	Liv/ helse	Stabilitet	Materielle verdier	
Skogbrann				Utarbeide rutiner for varsling av brannvesen
Utslipp av farlige stoffer/forurensning til grunnvanns-reservoaret.				<p>Dieseltanker og parkering for anleggsmaskin etableres på tett dekke innenfor bestemmelsesområde #1. Diesel fordeles på to tanker for å begrense den potensielle mengden forurensning.</p> <p>Dieseltanker står i tett kar som kan romme mer enn samlet volum diesel i tankene.</p> <p>Anleggsmaskiner må medbringe absorbent som kan ta opp mindre mengder diesel og hydraulikkolje.</p>
Overvann fra grustaket når Tjørputten og forurenser grunnvann				Ikke behov for avbøtende tiltak.

Etter justeringer av planforslaget i henhold til foreslåtte risikoreduserende tiltak vurderes risikoen å være akseptabel.

7. Konsekvensutredning

7.1 Konsekvensutredning

Det er utført en konsekvensutredning for temaene naturmangfold, friluftsliv, og grunnvann og vannverk. Denne ligger vedlagt.

Det er gjennomført feltbefaring for alle fagområdene og konsekvensen er vurdert i henhold til metoden i henholdsvis M- 1941 (Naturmangfold og friluftsliv) og V712 (grunnvann og vannverk). Vurderingene under fagtemaet naturmangfold er usikre fordi det er identifisert en mulighet for at store deler av gjeldende grustak kan være leveområder for sjeldne sandlevende insekter. For å bekrefte dette er en imidlertid avhengig av en befaring i feltsesongen. Vurderingene knyttet til naturmangfold er derfor foreløpige, men det antas at den samlede konsekvensgraden for fagtemaet ikke vil endres.

Grunnvannsreservoaret som ligger under planområdet benyttes til drikkevann for Ringerike kommune, og er av stor verdi. En forurensning av grunnvannskilden med f.eks. en tungt nedbrytbar oljeforbindelse vil kunne få en alvorlig konsekvens for mange mennesker i en lang periode, og grunnvannsreservoaret vil i verste fall være ødelagt for en lang tid. Dette er det som ligger til grunn for gjeldende reguleringsplan, som er nullalternativet for denne utredningen. Etter en vurdering av de tiltak og den driften som reguleringsplanen legger opp til er konklusjonen at detaljreguleringen ikke får noen annen konsekvens enn det gjeldende regulering legger opp til.

Av miljøtemaene er det naturmangfold som kommer ut med størst negativ konsekvens. I området er det en registrert naturtype, som er kategorisert som sårbar (VU) på norsk rødliste for naturtyper. Denne vil forsvinne som en følge av planlagt grusuttak. Konsekvensen fremkommer av metoden M-1941, der fjerning av en lokalitet med en sårbar naturtype gir stor negativ konsekvens uavhengig av størrelse og tilstand. Lokaliteten har imidlertid en relativt liten i utstrekning (1,2 daa), og har få arter og dårlig kvalitet. I en samlet vurdering av konsekvensene må dette derfor tillegges mindre vekt enn andre fagtema. Konsekvensutredningen for naturmangfold må oppdateres etter at det er gjennomført kartlegging av grustaket for å identifisere evt. leveområder for sjeldne sandinsekter.

Temaet friluftsliv og nærmiljø kommer ut med en middels negativ konsekvens. De omkringliggende områdene er mye brukt og har stor verdi for friluftslivet. Planen legger ikke til rette for inngrep i de mest verdifulle områdene, men lydmiljøet i driftstiden vil bli vesentlig påvirket.

I dette planområdet er det grunnvannsreservoaret som er den største verdien, og dersom en hadde funnet at planforslaget ville hatt negativ konsekvens for dette fagtemaet kunne en ikke gått videre med planarbeidet. Dette er derfor vektet tungt i den samlede vurderingen av planen.

Tabell 7-1 Samlet konsekvens på tvers av utredningstema

Alternativer		Nullalternativet	Planalternativet
Vurderinger av konsekvens			
Klima- og miljøtema	Naturmangfold	0	Stor negativ konsekvens
	Friluftsliv og nærmiljø	0	Middels negativ konsekvens
	Grunnvann og vannverk	0	Ubetydelig konsekvens

	Begrunne vektlegging av temaene	Grunnvann og vannverk er vektet tyngst i denne konsekvensutredningen ettersom grunnvannet er drikkevannskilde for en stor befolkning.
--	---------------------------------	---

Konsekvensutredningen viser at reguleringsplanen vil få negativ konsekvens for naturmangfold og friluftsliv. Ettersom naturtypen ligger innenfor konsesjonsområdet for grusuttak, er det ikke mulig å bevare denne med avbøtende tiltak. For friluftslivet er driftstidene, som gjør at driften ikke foregår på ettermiddager og i helger da det er størst sannsynlighet for friluftaktivitet, et nyttig avbøtende tiltak.

8. Virkninger/konsekvenser av planforslaget

8.1 Overordna planer

Planforslaget ansees å være i tråd med overordna planer. Det skal tas ut grus fra en nasjonalt viktig ressurs. Uttaket kommer ikke i konflikt med grunnvannsressurs i samme område.

Området er allerede regulert, og ny detaljregulering baserer seg på gjeldende reguleringsplan i svært stor grad. Det foreslås en mindre utvidelse av arealformålet masseuttak som vist i Figur 3. Utvidelsen går ikke ut over eiendomsgrenser eller tidligere konsesjon, og volumet som skal tas ut er, selv med denne utvidelsen, lavere enn hva som oppgis i tidligere vurderinger og planer.

8.2 Landskap

Reguleringsplanen åpner for å ta ut masser i et større område enn det som benyttes til grustak i dag. Videre kan det tas ut masser ned til kote 155. Selv med tilbakeføring av terreng til slake skråninger vil landskapet og formasjonene lokalt bli vesentlig endret fra dagens landskap. Omkringliggende terreng er et sammenhengende flatere landskap med mye vegetasjon, og endringene i masseuttaket vil i liten grad være synlig fra andre nærliggende steder.

8.3 Kulturminner og kulturmiljø, evt. verneverdi

Størstedelen av planområdet er allerede et eksisterende grustak. Det er ikke registrert kulturminner i området.

8.4 Forholdet til kravene i kap. II i Naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven (nml) § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Det er tidligere gjort kartlegging av naturtyper i planområdet og omkringliggende områder. Det er i tillegg gjort en kartlegging av naturtyper i forarbeidende til denne reguleringsplanen. På grunn av årstiden har det ikke vært mulig å gjøre en kartlegging av insektarter eller potensielle leveområder for disse i grustaket. Kunnskapen er derfor mangelfull, og for å sikre potensielt viktige biotoper i reguleringsplanen skal det gjennomføres en kartlegging av entomolog i feltsongen mellom mai og juni. Det er også lagt inn krav om å sikre eventuelle leveområder i konsesjonsbehandlingen. Inntil konsesjon er gitt er det ikke tillatt med tiltak i området som kan være leveområde for sandlevende insekter. Verdien anses derfor sikret i tråd med føre-var prinsippet i nml § 9.

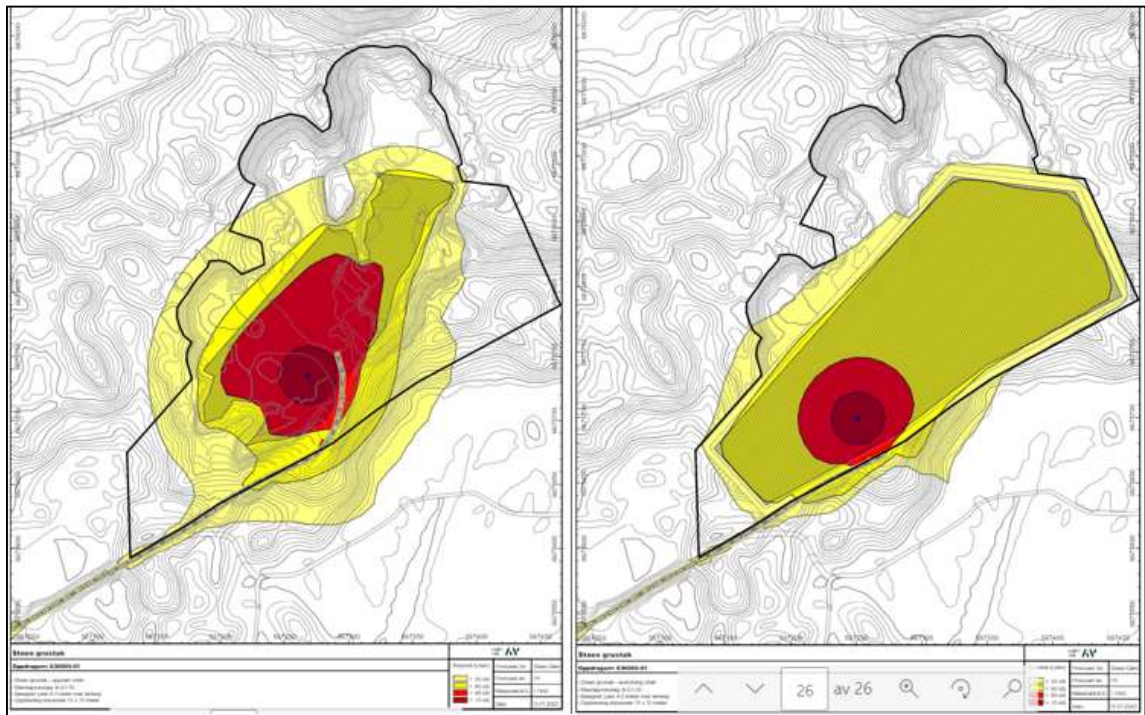
Reguleringsplanen legger til rette for grusuttak i et område der det i dag er registrert en verdifull naturtype som har status sårbar (VU) på norsk rødliste for naturtyper. Naturtypelokaliteten er forholdsvis liten, området er i dårlig stand og har lav verdi. Reguleringsplanen vil likevel føre til alvorlig miljøskade for den aktuelle naturtypen.

Grustaket ligger i en sandfuruskog som er et sammenhengende økosystem, og sammen med de andre masseuttakene og inngrepene i området bidrar dette grusuttaket til den samlede belastningen på økosystemet. Størstedelen av planområdet er allerede et grustak og økningen i samlet belastning anses derfor å være begrenset (nml § 10).

Området skal istandsettes og tilplantes etter endt bruk, med unntak av arealer som kan bevares som biotoper for sandlevende insekter. Driftsplan og istandsetting skal gjøres på en måte som sikrer eventuelle naturverdier (nml §§ 11 og 12)

8.5 Støy

Det er utarbeidet en støyrapport for driften av området for å belyse avgitt støy som følge av den totale driften ved grustaket tilknyttet reguleringen. Driften vil bestå av en anleggsmaskin (en hjullaster eller gravemaskin), eventuelt supplert med et mobilt sikteverk. Støyberegningene viser at ingen støyfølsom bebyggelse vil få overskridelser av grenseverdiene for støy iht. forurensningsforskriften kap. 30-7 som følge av støy fra det planlagte grustaket. Områdene nærmest grustaket vil imidlertid ligge innenfor gul støysone og kan gi noe påvirkning på friluftsliv. De støyutsatte områdene vil bli mindre mot slutten av uttaksperioden.

Figur 23 Støysoner i driftsperioden. Illustrasjonen til høyre viser situasjonen ved oppstart av uttak, illustrasjonen til venstre mot slutten av arbeidene

8.6 Rekreasjonsinteresser/ rekreasjonsbruk

Reguleringsplanen vil medføre ny aktivitet i et eksisterende grustak. Grustaket ligger omgitt av friluftslivsområder med stor verdi, selv om enkelte delområder er mindre attraktive for friluftslivsbruk. Tiltaket fører til noe arealtap av viktige friluftsområder, men hovedkonsekvensen for friluftslivet vil likevel være støy fra driften i grustaket. Området er allerede til dels støyutsatt fra driften i nærliggende grustak. Til tross for at det gitt begrensninger i driftstid og at støyen ikke overskrider grensene i forurensningsloven, kan støy vesentlig endre friluftslivsopplevelsen. Samlet sett konkluderer konsekvensutredningen derfor med at tiltaket er vurdert å ha middels negativ konsekvens for friluftslivbruken av området.

8.7 Trafikkforhold

Det planlegges et årlig uttak på ca. 50 000 m³. I gjennomsnitt innebærer dette ca. 227 m³ per dag, ved normal drift mandag til fredag gjennom et år (220 arbeidsdager). Hver lastebil tar ca. 16 m³, noe som tilsvarer 14-15 lass per dag. Med 1 ansatt som skal til/fra jobb, gir dette en ÅDT på 30-32 kjt/døgn. Kapasiteten i nærliggende veisystem er god, og uttaket vil ikke påvirke trafikkforholdene vesentlig.

8.8 Barn og unges interesser

Størstedelen av planområdet er et eksisterende grustak og er ikke egnet for barn og unges lek og opphold. Det resterende planområdet er også til dels vanskelig tilgjengelig på grunn av topografi og tidligere grusdrift. Reguleringsplanen anses derfor ikke å ha særlige konsekvenser for barn og unge, ut over den negative konsekvensen støyen vil få for det allmenne friluftslivet.

8.9 Klimagassutslipp

Klimagassutslippene fra tiltaket vil ha to kilder; utslipp ved omdisponering av skog og utslipp fra anleggsmaskinene. Videre vil lastebilene som frakter grusen ha klimagassutslipp.

Det vil i liten grad være utslipp fra fortsatt drift i de områdene der en allerede har tatt ut grus, men det vil bli et begrenset klimagassutslipp ved omdisponering av de arealene som i dag er skogkledd. Driften i grustaket består av en til to maskiner, og vil også gi et forholdsvis lite utslipp av klimagasser. Transport av grusen vil gi klimagassutslipp fra bilene grusen fraktes på, men dersom grusene benyttes i nærområdet fremfor å måtte transportere fra langt borte, vil det at det produseres grus lokalt begrense transport, og dermed også klimagassutslippene. Bytter en ut grus som er importert eller transport langt internt i Norge med grus fra nærområdet i lokale byggeprosjekter vil en kunne få en positiv klimaeffekt.

8.10 ROS

Den største risikoen i området er relatert til grunnvannsforekomsten som ligger under grustaket, og forurensning av denne. Reguleringsplanen følger i all hovedsak de restriksjoner som ligger i gjeldende regulering. Et unntak fra den tidligere reguleringsplanen er plassering av drivstofftanker innenfor et mindre bestemmelsesområde i sone II A. Gjeldende regulering åpner ikke opp for en slik plassering, men området har den fordelen at det er nær grustaket. Konsekvensutredningen viser at det er minst 40 meter umettet sone over grunnvannsspeilet i området, og beregninger viser at ingen del av en eventuell forurensning med diesel vil kunne nå grunnvannet.

Uavhengig av risikoen for utslipp til grunnvann er det satt som krav i reguleringsplanen at drivstofftankene og omkringliggende områder skal ha tett underlag. Selve tankene skal plasseres i et tett kar, som rommer 3,5 m³ drivstoff, slik at søl og en eventuell lekkasje fanges opp i karet.

8.11 Jordressurser/landbruk

Reguleringsplanen vil i svært liten grad påvirke landbruk. Mesteparten av planområdet er et allerede etablert grustak. Grustaket skal utvides noe og i den forbindelse vil mindre arealer med skog bli omdisponert. Arealene i nordøst består i all hovedsak av løvskog i yngre alder. Konsekvensene for skogbruket er derfor begrenset.

8.12 Konsekvenser for næringsinteresser

Ny drift i det eksisterende grustaket vil gi inntekter til grunneier og entreprenør, og en til to arbeidsplasser.

8.13 Interessemotsetninger og avveining av virkninger

Reguleringsplanen vil tilrettelegge for at en del av massene i den nasjonalt viktige grusressursen i området kan tas ut og benyttes til ulike tiltak. Samtidig vil dette uttaket medføre støy for de som bruker omkringliggende områder til friluftsliv, og at en naturtype forsvinner.

Hensynet til grunnvannet og drikkevannskilden må veie tungt i denne saken, og konsekvensutredningen viser at med de avbøtende tiltakene som er regulert inn i planen vil det ikke være økt risiko for forurensning av drikkevannet.

Samlet sett anses virkningene på de omkringliggende arealene å være begrenset. Det har tidligere vært gitt konsesjon for et større masseuttak, og hoveddelen av aktiviteten vil foregå i og i randsonen av eksisterende grustak. Dersom det er et mål å sørge for uttak av råstoff lokalt i Østlandsregionen er det å tilrettelegge for mer uttak i et område der det allerede har vært drift en lite konfliktfyllt måte å ta ut masser på.

9. Innkomne innspill

9.1 Merknader

Det kom 4 innspill ved varsel om planoppstart. Innspillene var fra Statsforvalter, Statens vegvesen, mattilsynet og NVE. Innspillene er oppsummert og kommentert i vedlegg.